

Љ. Вукадиновић
ГВОЗДЕНА ПЕСНИЦА
Прва љубав...

(19)

- Слушај, лафе, ја морам да идем.
- А тетка Полета? – уплашио се Пол.

Она неће ништа приметити. Ако си друг и пријатељ ти ћеш остати да чуваш кућу. Тетка Полета вратиће се тек кроз неколико часова. Дотле ћу ја да обавим посао, који имам да свршим. Дакле, пристајеш ли?

Пол није схватио шта Милош намерава, али му је веома ласкало да буде саучесник у нечему што није дозвољено. Био је веома поносан што је Милош апеловао на његово другарство и пријатељство. Климнуо је главом у знак пристанка и обећао да се неће мрднути из куће.

Милош се обукао на брзу руку. Беле панталоне и плави, спортски капут били су му на домаку руке. Пружио је руку Полу и снажно је стиснуо:

- Хвала ти, друже, ово ти нећу заборавити.
- Пол се испрсио и одговорио са висине:
- Јесмо ли пријатељи или нисмо?

Кад се нашао изван куће Милош се брзим корацима упутио замку. Он није имао никакав план. Осећао је само да мора да напусти собу, јер више не може да издржи у неизвесности. Није могао да упадне у замак, али га је нада вукла у његову близину. Можда ће му се срећа насмејати. Можда ће је ипак видети.

Гоњен устрепталом чежњом Милош се приближио замку. Шетао се поред високе, гвоздене ограде и завиривао између поцрнелих решетки. Замак је међутим, био опкољен лиснатим дрвећем. Дебеле гране скривале су га и Милош није видео ништа сем траве, дебелих стабала дрвећа и бујних жбунова.

Лутао је поред ограде, саплитао се о камење, провлачио се кроз грање. Најзад је сео на један пањ и натмурено зурио преда се. Око њега шумеле су гране, ширећи свежину дебелог хлада. Горе, у лишћу, тице су певале. Њихово весело цвркутање будило је природу, оживљавало целу околину. Просто се осећало како шума дише час мирно и нечујно, час опет брзо, захуктано, уморно. Да ли је то поветарац изводио своју несташну игру, или је лишће стварало необичан шум повијајући се, лепршајући на ветру. Тешко је и наслутити, али је свуда унаоколо треперео неки чудан живот, тајанствен, недокучив, пун чари...

Милош, међутим, није чуо песму птица, био је глув за чаврљање поветарца, није запажао ништа. Седео је оборене главе, слеп и глув, скрхана срца.

Окаменио би се можда у том положају, толико је био неосетљив за све што се око њега догађа, толико је мало марио за време које је пролазило, да га не трже оштар шум. Лено је окренуо главу. Мала, бела, округла лопта снажно је ударила у ограду и одбила се тако да је пала на траву и докотрљала се до његових ногу.

Зенице му заблисташе од задовољства. Зграбио је лопту и весело скочио на ноге. У том тренутку одјекнуо је безбрижан, младалачки смех. Чуо се шум савијених грана и несташно шуштање лишћа. Иза оgrade указа се витка појава једне девојке. Имала је на себи белу, кратку сукњу и бео, танак џемпер. У десној руци држала је ракету. Очевидно је долазила са тениског игралишта. Кад је угледала Милоша тргла се и пригушено узвикнула:

– Ви!

Милош је пришао ближе оgrade, ухватио је прстима челичне шипке и задивљено је гледао.

– Дивни сте!-... – шапутао је као у заносу.

Она се насмејала бучно:

– Ви сте, изгледа, прави чаробњак! Одједанпут се створисте као неким чудом. Заиста вам се нисам надала...

– Ани, Ани, где си?

Жбуње се повило, гранчице су пуцкетале, ломећи се и у зеленилу жбуња указа се још једна витка прилика. Узвик, изненађења извио јој се из груди. Била је вишља, нешто старија, али исто тако лепа. Милош је одмах запазио да нису сестре, чак ни да нису род, толико су биле различите. Ова која је прилазила збуњеним коракма, у плавом џемперу и кратким, белим панталонама, имала је црну, кратко потшишану косу, зализану и светлу. Њене, крупне, бадемасте очи, са зеницама црним као ноћ, одавале су сањалачку природу, сентименталну, али горду и повучену особу. Дугуљасто лице, чудно бледо, с црвеним уснама и танким, оштрим носом, било је веома привлачно и истицало се услед тамне косе, која се припијала више слепоочница и спуштала се до врата.

– Ах, извини, нисам знала да ниси сама!

Ани је поруменела и промрмљала збуњено:

– Мими, то је мој познаник са друма.

– Ах, тако. Ви сте, дакле, тај јунак необичне пустоловине. Драго ми је да сам вас упознала.

Пришла је ближе и пружио му руку кроз ограду, смешећи се ведро.

А затим је додала:

– Ако играте тенис, добро сте нам дошли. Немамо партнера.

– Али, Мими... – збуњено је муцала њена пријатељица.

Милош се, међутам, није дао молити. Веома вешто и брзо упузао се уз танке решетке оgrade и пребацио се с лакоћом на другу страну.

– Господине, господине... – обратила му се Мими.

– Мишел, – поклонио се прикривајући задавољан осмех, а затим је промрмљао кроз зубе једва чујно и неразумљиво:

– Мишел Крише, госпођице.

– Господине Мишел, радоваћемо се да с нама одиграте неколико гемова. Изволите, овуда...

Пробили су се до малог игралишта за тенис, обележеног дебелим, белим линијама. На средини терена мрежа је делила игралиште на две половине. У правцу мреже уздизала се висока столица за судију, примитивно направљена, склопљена од парчића дрвета и премазана зеленом бојом. Био је то аматерски рад и то се опајало на први поглед.

– Прво ћу ја да опробам ваше знање, – одредила је Мими, – а Ани ће да буде судија.

Милош је скинуо плави капут и пришао Ани, помогавши јој да се попне на столицу. Када се она сместила пребацио је свој капут преко њених колена. Она му је пружио овоју ракету:

– Пазите, – насмејала се лукаво, имаћете врло опасног партнера. Неколико тренутака доцније Милош је очекивао лопту.

– Пазите, почињем! – чуо се весео глас и лопта је полетела преко мреже. Вратила се, међутим одмах прецизно ударена. Скоро је додирнула мрежу, одскочила правилно и одлетела изван беле линије.

– Нула петнаест! – објавила је Ани.

Милош је био врло добар играч тениса и његова партнерка је то одмах искусила. Узалудно је трчала за јаким и добро пласираним лоптама. С времена на време узвикнула би задивљено и гласно, похвалила успешне потезе Милошеве ракете.

Ускоро је Милош водио са 4:0 у гемовима. Када је оштрим смечом на мрежи освојио и пети гем, његова партнерка је подигла руке увис и објавила:

– Предајем се. Изгубила сам вољу да узалудно трчим по терену за лоптама које не могу да стигнем...

Обратила се затим својој пријатељици:

– Остављам ти овог шампиона и саветујем ти да га укротиш. Иначе ће нас одучити од тениса... А ја одох да вам спремим чај.

Махнула им је руком, бацила ракету према столици за судију и нестала у жбуњу пре него што је ико могао да је спречи. Ани је подигла ракету и збуњено промуцала:

– Моја пријатељица је одлична играчица, боља од мене и зато нема смисла да играмо даље. Неће бити за вас интересантно да тако лако добијате поене. Милош је схватио прекор у њеном гласу и оборио је главу. Исувише се

захуктао. Требало је да буде већи кавалџер и препусти који поен својој партнерки. Тиме би игра била занимљивија. Његова надмоћност одузимала је игри сву драж.

– Други пут ћу бити пажљивији, – покушао је да се оправда.

Сада, када су се нашли сами на игралишту, опкољени дрвећем, обоје су били збуњени. Нису се усуђивали да подигну поглед. Она је нервозно вртела ракету у рукама, а Милош је врхом од ципеле копао црвену земљу на ивици терена.

– Хоћете ли да се прошетамо? – предложила је Ани.

Повела га је скривеном стазом поред ограда. Ова је ишла напред, погнута, провлачећи се испод ниских грана. Ускоро су избили на чистину, удаљивши се прилично од ограда. Пред њима се простирао велики парк испресецан широким алејама. Пружао се све до зидина старовременог замка. Шарени струкови разног цвећа били су разбацани на све стране, засејани вештом руком, сврстани у укусне групе, мамећи поглед и пружајући врло лепу слику. Пространи врт негован је пажљиво и стручно. Сопственици замка изгледа да су волели цвеће и посвећивали му велику пажњу.

Замак није био велики и уздизао се на малој узвишици. Сазидан је сав од камена, већ потамнелог од кише, сунца и година.

Они су му пришли са задње стране и налазили се у близини куле која се уздизала поред замка, четвртаста и висока, глатких зидова, није имала крова, а завршавала се терасом, која је некада служила као осматрачница.

– Лепо је овде, – узкликнуо је! Милош задивљено.

Ани није одговорила. Корачала је поред њега ћутећи, оборена погледа занета у мисли.

Милош се брзо прилагођавао средини у којој се налазио. Његов жив, детињаст дух, склон сањарењу, препустио се одмах чарима ових средњовековних зидина и изградио у машти визију прошлости.

– Витезови у гвозденим оклопима с кацигама превученим преко лица с дугачким, шиљатим копљима, јашећи поносно на белим коњима, одлазили су из овог старог замка у кржаве ратове. Ноћу, кад месец ствара тамне сенке мора да пустим ходницима замка одјекују кораци њихових тешких'чизама. Духови ваших предака, сигурно још лутају по замку. Да ли сте их кадгод чули?

Ани је подигла главу и зачуђено гледала у свог пратиоца. Затим ја дочела да се смеје весело и необуздано:

– Ви сте право сањало!... Разочараћете се, међутим, кад видите унутрашњост замка. Иако има духова, њихов ход губи се у дебелим теписима, угушују их тапете по зидовима. Замак је тако модерно уређен, да би се духови уплашили од електричног осветљења, од грмљавине радија, вентилатора, од парног грејања. Спољашњи део замка остао је исти као пре, јер би заиста била штета мењати га, али унутра је све промењено и прилагођено модерним захтевима животу. Сумњам да би се духови добро осећали у модерном комфору. Зато их, ваљда, не виђамо.

Смејала се и даље својим звонким, јасним гласом. Милош је био постиђен и његова збуњеност је расла. Имао је толико да каже љупкој девојци која је корачала поред њега и једва је чекао ове тревутке, сањарио о њима, а сада, када му се за то пружила прилика, осећао је како му речи беже из грла и како му језик с муком избацује по коју реч. Просто није могао да позна себе. Бар њега је било тешко збунити због његове отворене, смеле природе. А, ето, понаша се као какав провинцијалац који је први пут залутао у велику варош.

Ани је схватила његаво ћутање сасвим другојачије. Изгледало је као да га је њен смех вређао и зато се пожурила да се оправда:

– Ја се често смејем и врло озбиљним стварима. – Знам, то није лепо од мене, али треба ми опростити. Зидине овог старог замка заиста су пуне чари када се први пут угледају. Али ја сам се већ навикла на њих...

Како је он и даље ћутао, она је продужила да чаврља:

(Наставиће се)

LJ. Vukadinović
GVOZDENA PESNICA
Prva ljubav...

(19)

– Slušaj, lafe, ja moram da idem.

– A tetka Poleta? – uplašio se Pol.

Ona neće ništa primetiti. Ako si drug i prijatelj ti ćeš ostati da čuvaš kuću. Tetka Poleta vratiće ce tek kroz nekoliko časova. Dotle ću ja da obavim posao, koji imam da svršim. Dakle, pristaješ li?

Pol nije shvatio šta Miloš namerava, ali mu je veoma laskalo da bude saučesnik u nečemu što nije dozvoljeno. Bio je veoma ponosan što je Miloš apelovao na njegovo drugarstvo i prijateljstvo. Klimnuo je glavom u znak pristanka i obećao da se neće mrdnuti iz kuće.

Miloš se obukao na brzu ruku. Bele pantalone i plavi, sportski kaput bili su mu na domaku ruke. Pružio je ruku Polu i snažno je stisnuo:

– Hvala ti, druže, ovo ti neću zaboraviti.

Pol se isprasio i odgovorio sa visine:

– Jesmo li prijatelji ili nismo?

Kad se našao izvan kuće Miloš se brzim koracima uputio zamku. On nije imao nikakav plan. Osećao je samo da mora da napusti sobu, jer više ne može da izdrži u neizvsonosti. Nije mogao da upadne u zamak, ali ga je nada vukla u njegovu blizinu. Možda će mu se sreća nasmejati. Možda će je ipak videti.

Gonjen ustreptalom čežnjom Miloš se približio zamku. Šetao se pored visoke, gvozdene ograde i zavirivao između pocrnelih rešetki. Zamak je međutim, bio opkoljen lisnatim drvećem. Debele grane skrivale su ga i Miloš nije video ništa sem trave, debelih stabala drveća i bujnih žbunova.

Lutao je pored ograde, saplitaio se o kamenje, provlačio se kroz granje. Najzad je seo na jedan panj i natmureno zurio preda se. Oko njega šumele su grane, šireći svežinu debelog hlada. Gore, u lišću, tice su pevale. Njihovo veselo cvrkutanje budilo je prirodu, oživljavalo celu okolinu. Prosto se osećalo kako šuma diše čas mirno i nečujno, čas opet brzo, zahuktano, umorno. Da li je to povetarac izvodio svoju nestašnu igru, ili je lišće stvaralo neobičan šum povijajući se, lepršajući na vetru. Teško je i naslutiti, ali ie svuda unaokolo trepereo neki čudan život, tajanstven, nedokučiv, pun čari...

Miloš, međutim, nije čuo pesmu ptica, bio je gluv za čavrljanje povetarca, nije zapažao ništa. Sedeo je oborene glave, slep i gluv, skrhana srca.

Okamenio bi se možda u tom položaju, toliko je bio neosetljiv za sve što se oko njega događa, toliko je malo mario za vreme koje je prolazilo, da ga ne trže oštar šum. Leno je okrenuo glavu. Mala, bela, okrugla lopta snažno je udarila u ogradu i odbila se tako da je pala na travu i dokotrljala se do njegovih nogu.

Zenice mu zablistaše od zadovoljstva. Zgrabio je loptu i veselo skočio na noge. U tom trenutku odjeknuo je bezbrižan, mladalački smeh. Čuo se šum savijenih grana i nestašno šuštanje lišća. Iza ograde ukaza ce vitka pojava jedne devojke. Imala je na sebi belu, kratku suknju i beo, tanak džemper. U desnoj ruci držala je raketu. Očevidno je dolazila sa teniskog igrališta. Kad je ugledala Miloša trgla se i prigušeno uzviknula:

– Vi!

Miloš je prišao bliže ogradi, uhvatio je prstima čelične šipke i zadivljeno je gledao.

– Divni ste!-... – šaputao je kao u zanosu.

Ona se nasmejala bučno:

– Vi ste, izgleda, pravi čarobnjak! Odjedanput se stvoriste kao nekim čudom. Zaista vam se nisam nadala...

– Ani, Ani, gde si?

Žbunje se povilo, grančice su pucketale, lomeći se i u zelenilu žbunja ukaza se još jedna vitka prilika. Uzvik, iznenađenja izvio joj se iz grudi. Bila je višlja, nešto starija, ali isto tako lepa. Miloš je odmah zapazio da nisu sestre, čak ni da nisu rod, toliko su bile različite. Ova koja je prilazila zbunjenim korakam, u plavom džemperu i kratkim, belim pantalonama, imala je crnu, kratko potšišanu kosu, zalizanu i svetlu. Njene, krupne, bademaste oči, sa zenicama crnim kao noć, odavale su sanjalačku prirodu, sentimentalnu, ali gordu i povučenu osobu. Duguljasto lice, čudno blede, s crvenim usnama i tankim, oštrim nosom, bilo je veoma privlačno i isticalo se usled tamne kose, koja se pripijala više slepoočnica i spuštala se do vrata.

– Ah, izvini, nisam znala da nisi sama!

Ani je porumenela i promrmljala zbunjeno:

– Mimi, to je moj poznanik sa drumu.

– Ah, tako. Vi ste, dakle, taj junak neobične pustolovine. Drago mi je da sam vas upoznala.

Prišla je bliže i pružila mu ruku kroz ogradu, smešeći se vedro.

A zatim je dodala:

– Ako igrate tenis, dobro ste nam došli. Nemamo partnera.

– Ali, Mimi... – zbunjeno je mucala njena prijateljica.

Miloš se, međutim, nije dao moliti. Veoma vešto i brzo upuzao se uz tanke rešetke ograde i prebacio se s lakoćom na drugu stranu.

– Gospodine, gospodine... – obratila mu se Mimi.

– Mišel, – poklonio se prikrivajući zadovoljan osmeh, a zatim je promrmljao kroz zube jedva čujno i nerazumljivo:

– Mišel Kriše, gospođice.

– Gospodine Mišel, radoaćemo se da s nama odigrate nekoliko gemova. Izvolite, ovuda...

Probili su ce do malog igrališta za tenis, obeleženog debelim, belim linijama. Na sredini terena mreža je delila igralište na dve polovine. U pravcu mreže uzdizala se visoka stolica za sudiju, primitivno napravljena, sklopljena od parčića drveta i premazana zelenom bojom. Bio je to amaterski rad i to se opažalo na prvi pogled.

– Prvo ćy ja da oprobam vaše znanje, – odredila je Mimi, – a Ani će da bude sudija.

Miloš je skinuo plavi kaput i prišao Ani, pomogavši joj da ce popne na stolicu. Kada se ona smestila prebacio je svoj kaput preko njenih kolena. Ona mu je pružila ovoju raketu:

– Pazite, – nasmejala se lukavo, imaćete vrlo opasnog partnera.

Nekoliko trenutaka docnije Miloš je očekivao loptu.

– Pazite, počinjem! – čuo se veseo glas i lopta je poletela preko mreže. Vratila se, međutim odmah precizno udarena. Skoro je dodirnula mrežu, odskočila pravilno i odletela izvan bele linije.

– Nula petnaest! – objavila je Ani.

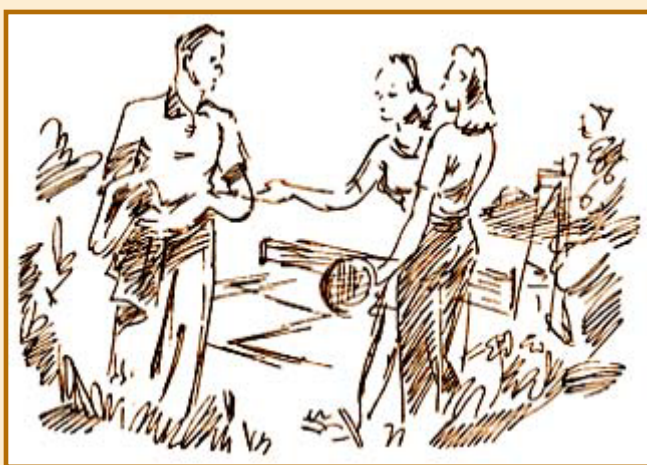
Miloš je bio vrlo dobar igrač tenisa i njegova partnerka je to odmah iskusila. Uzaludno je trčala za jakim i dobro plasiranim loptama. S vremena na vreme uzviknula bi zadivljeno i glasno, pohvalila uspele poteze Miloševe rakete.

Uskoro je Miloš vodio sa 4:0 u gemovima. Kada je oštrim smečom na mreži osvojio i peti gem, njegova partnerka je podigla ruke uvis i objavila:

– Predajem se. Izgubila sam volju da uzaludno trčim po terenu za loptama koje ne mogu da stignem...

Obratila se zatim svojoj prijateljici:

– Ostavljam ti ovog šampiona i savetujem ti da ga ukrotiš. Inače će nas odučiti od tenisa... A ja odoh da vam spremim čaj.

Mahnula im je rukom, bacila raketu prema stolici za sudiju i nestala u žbunju pre nego što je iko mogao da je spreči. Ani je podigla raketu i zbunjeno promucala:

– Moja prijateljica je odlična igračica, bolja od mene i zato nema smisla da igramo dalje. Heće biti za vas interesantno da tako lako dobijate poene. Miloš je shvatio prekor u njenome glasu i oborio je glavu. Isuviše se zahuktao. Trebalo je da bude veći kavaljer i prepusti koji poen svojoj

partnerki. Time bi igra bila zanimljivija. Njegova nadmoćnost oduzimala je igri svu draž.

– Drugi put ću biti pažljiviji, – pokušao je da se opravda.

Sada, kada su se našli sami na igralištu, opkoljeni drvećem, oboje su bili zbunjeni. Nisu se usuđivali da podignu pogled. Ona je nervozno vrtela raketu u rukama, a Miloš je vrhom od cipele kopao crvenu zemlju na ivici terena.

– Hoćete li da se prošetamo? – predložila je Ani.

Povela ra je skrivenom stazom pored ograde. Ova je išla napred, pognuta, provlačeći se ispod niskih grana. Uskoro su izbili na čistinu, udaljivši se prilično od ograde. Pred njima se prostirao veliki park ispresecan širokim alejama. Pružao se sve do zidina starovremenog zamka. Šareni strukovi raznog cveća bili su razbacani na sve strane, zasejani veštom rukom, svrstani u ukusne grupe, mameći pogled i pružajući vrlo lepu sliku. Prostrani vrt negovan je pažljivo i stručno. Sopstvenici zamka izgleda da su voleli cveće i posvećivali mu veliku pažnju.

Zamak nije bio veliki i uzdizao se na maloj uzviašici. Sazidan je sav od kamena, već potamnelog od kiše, sunca i godina. Oni su mu prišli sa zadnje strane i nalazili se u blizini kule koja se uzdizala pored zamka, četvrtasta i visoka, glatkih zidova, nije imala krova, a završavala se terasom, koja je nekada služila kao osmatračnica.

– Lepo je ovde, – uzkliknuo je! Miloš zadivljeno.

Ani nije odgovorila. Koračala je pored njega ćuteći, oborena pogleda zaneta u misli.

Miloš se brzo prilagođavao sredini u kojoj se nalazio. Njegov živ, detinjasti duh, sklon sanjarenju, prepustio se odmah čarima ovih srednjovekovnih zidina i izgradio u mašti viziju prošlosti.

– Vitezovi u gvozdenim oklopima s kacigama prevučenim preko lica s dugačkim, šiljatim kopljima, jašeći ponosno na belim konjima, odlazili su iz ovog starog zamka u krvave ratove. Noću, kad mesec stvara tamne senke mora da pustim hodnicima zamka odjekuju koraci njihovih teških čizama. Duhovi vaših predaka, sigurno još lutaju po zamku. Da li ste ih kadgod čuli?

Ani je podigla glavu i začuđeno gledala u svog pratioca. Zatim ja dočela da se smeje veselo i neobuzdano:

– Vi ste pravo sanjalo!... Razočaraćete se, međutim, kad vidite unutrašnjost zamka. Iako ima duhova, njihov hod gubi se u debelim tepisima, ugušuju ih tapete po zidovima. Zamak je tako moderno uređen, da bi se duhovi uplašili od električnog osvetljenja, od grmljavine radija, ventilatora, od parnog grejanja. Spoljašnji deo zamka ostao je isti kao pre, jer bi zaista bila šteta menjati ga, ali unutra je sve promenjeno i prilagođeno modernim zahtevima životu. Sumnjam da bi se duhovi dobro osećali u modernom komforu. Zato ih, valjda, ne viđamo.

Smejala se i dalje svojim zvonkim, jasnim glasom. Miloš je bio postuđen i njegova zbunjenost je rasla. Imao je toliko da kaže ljupkoj devojci koja je koračala pored njega i jedva je čekao ove trenutke, sanjario o njima, a sada, kada mu se za to pružila prilika, osećao je kako mu reči beže iz grla i kako mu jezik s mukom izbacuje po koju reč. Prosto nije mogao da pozna sebe. Bar njega je bilo teško zbuniti zbog njegove otvorene, smeje prirode. A, eto, ponaša se kao kakav provincijalac koji je prvi put zalutao u veliku varoš.

Ani je shvatila njegovu ćutanje sasvim drugojačije. Izgledalo je kao da ga je njen smeh vređao i zato ce požurila da se opravda:

– Ja se često smejem i vrlo ozbiljnim stvarima. – Znam, to nije lepo od mene, ali treba mi oprostiti. Zidine ovog starog zamka zaista su pune čari kada se prvi put ugledaju. Ali ja sam se već navikla na njih...

Kako je on i dalje ćutao, ona je produžila da čavrlja:

(Nastaviće se)